

# การจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กรณีศึกษาอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

## Compliance of a Private Nursery with National Childcare Standards: A Case of Un I Rak Nursery, Hat Yai District, Songkhla Province

ลัลลลิต อริยพยัคฆ์<sup>1\*</sup>, อุทัย ปริณญาสุทินันท์<sup>2</sup>

Lunlalit Ariyapayuk<sup>1\*</sup>, Utai Parinyasutinun<sup>2</sup>

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กรณีศึกษาอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นเครื่องมือ โดยมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 38 คน ได้แก่ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ครูพี่เลี้ยง และเจ้าหน้าที่อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา จำนวน 2 คน ร่วมกับการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเขียนรายงานผลการวิจัยด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ มีการขออนุญาตประกอบกิจการอย่างถูกต้องและเน้นการดูแลเอาใจใส่ด้วยความรักและความอบอุ่น ทั้งนี้ โดยภาพรวมแล้วอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติอยู่ในระดับดี ทั้งด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก ส่วนประเด็นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องยังอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่จึงควรเปิดโอกาสให้ครูพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยงเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มากขึ้น อันจักเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

**คำสำคัญ:** สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน, มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

### Abstract

The objective of this quantitative study was to investigate the compliance of a private nursery with the National Childcare Standards: a case of Un I Rak Nursery in Hat Yai District of Songkhla Province. In-depth interviews was used as an instrument to collect data from 38 informants consisting of the nursery licensee, childcare caregivers and staff members of the nursery totaling

<sup>1</sup> นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

<sup>2</sup> อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

\* Corresponding author: e-mail: cara\_mel33@hotmail.com Tel.081-0992696

6 participants, 30 parents, and 2 officials from Songkhla Provincial Office of Social Development and Human Security. Data were also collected from related documents and research reports before being analyzed and then a report was written using analytical description.

The study found that Un I Rak Nursery is legally licensed and places emphasis on operating with love, warmth, and care. Overall, Un I Rak Nursery is operated according to the National Childcare Standards at a good level in terms of child care center management, learning management for child development, and child quality. However, in terms of participation of related people is still at a low level. Therefore, Un I Rak Nursery should open opportunities for caregivers, parents and the community to have more participation in its operation which would upgrade and further improve its management quality.

**Keywords :** Private nursery, National Childcare Standards

## บทนำ

ในสังคมปัจจุบันที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องไปประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว จึงทำให้ไม่มีเวลาให้การดูแลเลี้ยงดูบุตรหลาน กระนั้นก็ตาม การส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก การอบรมนิสัย การฝึกฝนระเบียบวินัย และให้การศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามพัฒนาการศักยภาพของเด็ก จึงนิยมส่งบุตรหลานเข้าสู่ระบบการศึกษาระดับปฐมวัย อันได้แก่ สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานสงเคราะห์เด็ก และโรงเรียนอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ซึ่งเด็กต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ทั้งการปรับตัวให้เข้ากับครูพี่เลี้ยงเด็กและซึมซับบทบาทของบุคคลที่อยู่รอบตัว (อัญมณี ไซติสุวรรณ, 2550: 2) ดังนั้น สถานรับเลี้ยงเด็กจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่นิยมในปัจจุบัน และเป็นบ้านหลังที่สองของเด็กปฐมวัย บุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อเด็กในการทำหน้าที่ดูแลและอบรมเลี้ยงดูเด็กก็คือ ผู้ดูแลเด็กที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่อย่างใกล้ชิด รองจากพ่อแม่ผู้ปกครอง และจะมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการพัฒนาการเด็ก ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัย เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตอย่างมี

คุณภาพ (แพรว สมบัติใหม่, 2553: 1)

อย่างไรก็ตาม พ่อแม่แต่ละคนย่อมมีความคาดหวังเกี่ยวกับองค์กรที่เลี้ยงดูเด็กแทนครอบครัวแตกต่างกันออกไป บางคนมุ่งหวังว่าให้บุตรหลานจะได้รับการดูแลให้อบอุ่นปลอดภัยและเป็นสุข บางคนคาดหวังว่าลูกจะอ่านออกเขียนได้ ขณะที่อีกหลายคนไม่ได้คาดหวังจากองค์กรเหล่านี้มากนัก เพียงต้องการให้มีคนเลี้ยงดูลูกทดแทน เมื่อตนต้องประกอบอาชีพการทำงานเท่านั้น (มนัสนันท์ อินทร์ดีเสียบ, 2557: 3) ซึ่งสถานรับเลี้ยงเอกชนมักเป็นการดำเนินงานโดยเอกชนในรูปแบบธุรกิจที่มีการเก็บค่าบริการรายเดือน ซึ่งค่าบริการรับเลี้ยงเด็กจะแตกต่างกันตามสภาพสถานที่ การจัดบริการ บุคลากร อนามัยและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ สถานรับเลี้ยงเด็กที่มีลักษณะทางกายภาพแบบมีลานกลางแจ้ง มักมีปริมาณอุปสงค์มากกว่าสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีลักษณะทางกายภาพแบบภายในตัวอาคารแบบไม่มีลานกลางแจ้ง (อ้อยทิพย์ สุทธิสาร, 2553: 53) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หนึ่งในการส่งเสริมดูแล ควบคุมการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก พ.ศ. 2549 โดยกระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์จะออกไปอนุญาต ต่ออายุใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาตการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ทั้งนี้ สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนมีอายุการดำเนินงานหนึ่งปี ซึ่งต้องต่ออายุทุกปี โดยเสียค่าธรรมเนียมในการต่ออายุปีละ 200 บาท ณ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กองส่งเสริมสวัสดิการเด็กและครอบครัว ตั้งอยู่ในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ซึ่งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดถือเป็นหน่วยงานในระดับพื้นที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ให้บริการงานด้านสวัสดิการสังคมและพัฒนาสังคมในพื้นที่ รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการรับจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในพื้นที่ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีนโยบายในการนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กมาใช้ในการควบคุมมาตรฐานในการให้บริการของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน หนึ่ง จังหวัดสงขลามีสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน จำนวน 30 แห่ง มีพี่เลี้ยงเด็ก จำนวน 152 คน และมีเด็กเข้ารับบริการ จำนวน 1,189 คน โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยร่วมพัฒนา ซึ่งมีเด็กในความดูแลมากที่สุด จำนวน 145 คน รองลงมา คือ พลวิทยานิธิสเซอร์รี่ และอุ้นไอรัก เนอสเซอร์รี่ สาขา 3 ซึ่งมีเด็กในความดูแล จำนวน 113 คน และ 100 คน ตามลำดับ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา, 2559)

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กรณีศึกษาอุ้นไอรัก เนอสเซอร์รี่ อำเภอบาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เนื่องจากสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าวได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา ให้เป็นต้นแบบของการพัฒนาสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ และมีจำนวนสาขามากที่สุดถึง

สามสาขา ทั้งนี้ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อันจักส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่และสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนอื่น ๆ ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลาต่อไป

## วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กรณีศึกษาอุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่ อำเภอบาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

## วิธีการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูล จำนวน 38 คน ได้แก่ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ ครูพี่เลี้ยง และเจ้าหน้าที่อุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่ จำนวน 6 คน ผู้ปกครอง จำนวน 30 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา จำนวน 2 คน และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ร่วมกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเขียนรายงานผลการวิจัยด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

## ผลการศึกษา

การวิจัยการจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กรณีศึกษาอุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่ อำเภอบาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยจะนำเสนอปมหลังของอุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่อุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่กับการบริหารจัดการตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ และการวิเคราะห์ SWOT การบริหารจัดการของอุ้นไอรักเนอสเซอร์รี่

เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาอู่รักเนอสเซอรี่ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อันจักส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอู่รักเนอสเซอรี่และสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนอื่น ๆ ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลาต่อไป รายละเอียดมีดังนี้

### ปูมหลังอู่รักเนอสเซอรี่

อู่รักเนอสเซอรี่ เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2554 โดยมีนางนาไพลิน กาละวันต์ เป็นผู้อำนวยการ และนางรัชกร จันทร์วงศ์ เป็นรองผู้อำนวยการหรือผู้รับใบอนุญาต ตั้งอยู่เลขที่ 152 หมู่ที่ 2 ถนนเพชรเกษม ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก เลขที่ 5/2554 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2554 โดยได้รับอนุญาตให้ดำเนินการกิจการสถานรับเลี้ยงเด็ก ประเภทไป-กลับ อายุระหว่าง 6 เดือน ถึง 4 ปี จำนวนไม่เกิน 80 คน ทั้งนี้ อู่รักเนอสเซอรี่ มีจำนวน 4 สาขา ได้แก่ สาขาที่ 2 ตั้งอยู่เลขที่ 94-96 ถนนโชติวิถีทะเลกุล 1 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ มีเด็กจำนวน 80 คน สาขาที่ 3 ตั้งอยู่เลขที่ 34/1 ถนนพลพิชัย ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ มีเด็กจำนวน 100 คน และสาขาที่ 4 ตั้งอยู่เลขที่ 234/1 ถนนกาญจนวนิช ตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ มีเด็กจำนวน 100 คน ปัจจุบันเหลือ 3 สาขา ได้แก่ สาขา 1, 2 และ 3

สรุปได้ว่า อู่รักเนอสเซอรี่ เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่มีการขออนุญาตอย่างถูกต้องรับเลี้ยงเด็ก ประเภทไป-กลับ อายุระหว่าง 6 เดือน-4 ปี ซึ่งการดำเนินงานมุ่งเน้นการดูแลเอาใจใส่เด็กด้วยความรักและความอบอุ่น พร้อมกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน

### อู่รักเนอสเซอรี่กับการบริหารจัดการตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติมีมาตรฐานสามด้าน อันประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ

ศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก โดยมีช่วงของเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ 5 ระดับ อันได้แก่ ระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 หรือ 90 คะแนนขึ้นไป) ระดับดี (ร้อยละ 75-89 หรือ ระหว่าง 75-89 คะแนน) ระดับพอใช้ (ร้อยละ 60-74 หรือ ระหว่าง 60-74 คะแนน) ระดับควรพัฒนา (ร้อยละ 50-59 หรือ ระหว่าง 50-59 คะแนน) และระดับต้องพัฒนา (ต่ำกว่าร้อยละ 50 หรือ ระหว่าง 49-1 คะแนน) (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, 2555: 3)

**ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก**  
ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ 5 ด้าน นำหนักรวม 40 คะแนน อันได้แก่ 1) การบริหารงานอย่างเป็นระบบ 8 คะแนน 2) การบริหารจัดการบุคลากร 5 คะแนน 3) การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก 18 คะแนน 4) มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก 5 คะแนน และ 5) การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม 4 คะแนน โดยอู่รักเนอสเซอรี่มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบในระดับดี (7 คะแนน) การบริหารจัดการบุคลากรในระดับพอใช้ (3 คะแนน) การจัดสภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็กในระดับดีมาก (18 คะแนน) มาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็กในระดับดีมาก (5 คะแนน) และการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในระดับพอใช้ (2 คะแนน) โดยภาพรวมด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็กอยู่ในระดับดี (35 คะแนน)

**ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก** ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ 5 ด้าน นำหนักรวม 30 คะแนน อันได้แก่ 1) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย 8 คะแนน 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย 8 คะแนน 3) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจ-อารมณ์ 4 คะแนน 4) การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม 5 คะแนน

และ 5) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา 5 คะแนน โดยอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับดี (6 คะแนน) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายในระดับดีมาก (8 คะแนน) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการด้านจิตใจอารมณ์ในระดับดี (3 คะแนน) การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีมาก (5 คะแนน) และการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการด้านสติปัญญาในระดับดีมาก (5 คะแนน) โดยภาพรวมด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กอยู่ในระดับดี (27 คะแนน)

**ด้านคุณภาพเด็ก** ประกอบด้วย ตัวชี้ 4 ด้าน น้ำหนักรวม 30 คะแนน อันได้แก่ 1) เด็กพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน 8 คะแนน 2) เด็กมีพัฒนาการด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม 6 คะแนน 3) เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา 8 คะแนน และ 4) เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ 8 คะแนน โดยอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีเด็กพัฒนาการด้านร่างกายและสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตนในระดับดี (7 คะแนน) เด็กมีพัฒนาการทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมในระดับดี (5 คะแนน) เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาในระดับดี (7 คะแนน) และเด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ในระดับดี (7 คะแนน) โดยภาพรวมด้านคุณภาพเด็กอยู่ในระดับดี (26 คะแนน)

สรุปได้ว่า อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีการบริหารจัดการตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก

#### **การวิเคราะห์ SWOT การบริหารจัดการของอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่**

อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ เน้นการดูแลเด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น และพัฒนาการทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ SWOT แล้ว จึงทำให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการบริหารจัดการของอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ได้เป็นอย่างดี รายละเอียดมีดังนี้ จุดแข็ง ได้แก่ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในพื้นที่ มีสถานที่กว้างขวาง และโปร่งสบาย มีบริการจัดการภายในที่ดี ได้แก่ การมีกล้องวงจรปิดทั่วอาคารและสามารถดูแลบุตรหลานผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา มีระบบการรักษาความสะอาดภายในเป็นอย่างดี และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาทักษะของเด็ก เช่น การเล่นนันทนาการผ่านสมุดภาพ การร้องเพลง การเล่นน้ำ การเล่นทราย เป็นต้น ขณะที่จุดอ่อน ได้แก่ มีอัตราส่วนพี่เลี้ยงต่อเด็กต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด คือ พี่เลี้ยง 1 คน ต่อเด็ก 10 คน ขณะที่ มาตรฐานกำหนดให้พี่เลี้ยง 1 คน ต่อเด็ก 6 คน ซึ่งอาจส่งผลต่อความใกล้ชิดในการดูแลเด็ก รวมทั้งทำให้พี่เลี้ยงขาดโอกาสเข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นในการดูแลเด็กให้ดียิ่งขึ้น และมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กโดยการประชุมบ่อยมาก นอกจากนี้ ยังไม่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งความรู้หรือบริการชุมชนในเรื่องการพัฒนาเด็กได้ และยังไม่มีเชื่อมโยงกับเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ส่วนโอกาส ได้แก่ มีกฎหมายรองรับ โดยเฉพาะกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับใบอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็ก พ.ศ. 2549 รวมทั้งมีการกำหนดมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไว้คอยกำกับกับการดำเนินงาน ขณะที่อุปสรรค ได้แก่ มีการแข่งขันด้านราคาในการให้บริการของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในพื้นที่ และการเพิ่มจำนวนของสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในพื้นที่

สรุปได้ว่า อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีจุดแข็งและโอกาสที่โดดเด่น แต่ต้องลดจุดอ่อนในเรื่องอัตราส่วนพี่เลี้ยงต่อเด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานที่

กำหนด และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน พัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้หรือบริการชุมชนในเรื่องพัฒนาการเด็ก รวมทั้งหลีกเลี่ยงอุปสรรค โดยการให้บริการที่มีคุณภาพ

### **แนวทางการพัฒนาศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่ตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ**

จากการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่กับมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ พบว่า ภาพรวมด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็กอยู่ในระดับดี แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการบุคลากรอยู่ในระดับพอใช้ (3 คะแนน) โดยเฉพาะในประเด็นหัวหน้าศูนย์หรือครูผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยงทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง และอัตราส่วนครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ ต่อจำนวนเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก และการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับพอใช้ (2 คะแนน) โดยเฉพาะประเด็นการจัดกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมกับชุมชนในโอกาสสำคัญตามเทศกาลต่าง ๆ สอดคล้องกับประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ และการจัดศูนย์เด็กเล็กให้เป็นแหล่งความรู้บริการชุมชนในเรื่องพัฒนาการเด็ก ซึ่งศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่ยังมีการจัดกิจกรรมน้อยมาก แสดงให้เห็นว่า ศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่จะต้องมีการพัฒนาและสนับสนุนให้หัวหน้าศูนย์หรือครูผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยงทุกคนได้เข้ารับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง โดยให้ครูผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยงทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ และการเพิ่มจำนวนครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงให้มีความสอดคล้องกับปริมาณเด็กที่ใช้บริการตามมาตรฐาน รวมทั้งการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่ และการเปิดให้ศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่เป็นแหล่งความรู้ในการบริการชุมชนในเรื่องพัฒนาการเด็ก

สรุปได้ว่า ศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยงทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ และการเพิ่มจำนวนครูผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยงให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและเป็นแหล่งความรู้ด้านเด็กในชุมชนด้วย และผู้ปกครองเด็กควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม และมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเด็กให้กับผู้ปกครอง สิ่งเหล่านี้ย่อมนำไปสู่การพัฒนาศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น

### **อภิปรายผล**

จากการวิจัยการจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ กรณีศึกษาศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลและนำไปสู่ข้อเสนอแนะ รายละเอียดมีดังนี้

**มุมมองสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน** ศูนย์ไอรักเนอสเซอรี่มีทำเลตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน มีการจัดสถานที่เป็นสัดส่วน กว้างขวาง โปร่งสบาย มีสนามหญ้า มีเครื่องเล่นสนาม มีการแบ่งห้องเรียนเป็นสัดส่วน มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเท และมีอุปกรณ์และสื่อในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น การเล่นนิทานผ่านสมุดภาพและการร้องเพลง ซึ่งช่วยพัฒนาด้านสมาธิการฟังให้กับเด็ก การเล่นน้ำในสระน้ำตื้น ซึ่งช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ธรรมชาติของน้ำ และการเล่นทรายในสนามทราย ซึ่งช่วยพัฒนากล้ามเนื้อของเด็ก อีกทั้งยังมีกล้องวงจรปิดให้เฝ้าติดตามเด็กได้ตลอดเวลา เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ปกครอง สอดคล้องกับ มัญชุมาศ จักรสิรินทร์ (2551: 108) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 พบว่า เหตุผลที่ผู้ปกครองพาเด็กมาฝาก คือ การเดินทางมาสถานรับ

เลี้ยงเด็กสะตอกและไก่ที่อยู่อาศัย รองลงมา คือ ความปลอดภัยและการแสดงความรับผิดชอบของผู้บริหารและครูในสถานรับเลี้ยงเด็ก เช่นเดียวกับ ภัทรา รัตนเดชาพิทักษ์ (2552: 100) ที่ศึกษาปัจจัย ส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครองมีการปฏิบัติก่อนการตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยการสังเกตสภาพแวดล้อมของสถานรับเลี้ยงเด็กอย่างละเอียด

**มุมมองมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ**  
อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก อยู่ในระดับดี แต่ทว่า มีการบริหารจัดการบุคลากร ในระดับพอใช้ อันเนื่องมาจากมีอัตราส่วนของพี่เลี้ยงต่อเด็กในจำนวนที่ไม่เหมาะสม และการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในระดับพอใช้ โดยไม่มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในชุมชน รวมทั้งยังไม่ได้พัฒนาตนเองเป็นแหล่งเรียนรู้หรือ บริการชุมชนในเรื่องพัฒนาการเด็ก สอดคล้องกับ จินตนา กุลากุล (2559: 340) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ได้แก่ การบริหารจัดการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ อาคารสถานที่ การมี ส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และการเมืองท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นไปในแนวทางเดียวกับ พงษ์ลัดดา จันทร iewicz (2555: 104) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ ปกครองเด็กที่มีต่อการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็ก เอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองเด็กมี ความพึงพอใจต่อการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็ก เอกชนในกรุงเทพมหานครในระดับมาก

**มุมมองการมีส่วนร่วม** จากผลการ วิเคราะห์ SWOT พบว่า อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ มีจุด อ่อน ได้แก่ การมีอัตราส่วนพี่เลี้ยงต่อเด็กต่ำกว่า มาตรฐานกำหนด ส่งผลให้การบริหารจัดการ

บุคลากรยังไม่ดีเท่าที่ควร รวมทั้งทำให้พี่เลี้ยงขาด โอกาสเข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็น ในการดูแลเด็กให้ดียิ่งขึ้น การให้ความรู้แก่ผู้ ปกครองเด็กโดยการประชุมมีน้อยมาก และยังไม่ สามารถพัฒนาตนเองเป็นแหล่งความรู้หรือบริการ ชุมชนในเรื่องการพัฒนาเด็กได้ รวมทั้งยังไม่มีการ เชื่อมโยงกับเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ใน ชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ วิลาภรณ์ กองการ (2556: 27) ที่ ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่ายุ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง พล ต้องมีการปรับปรุงด้านการมีส่วนร่วมของ ชุมชน โดยการสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ การสร้างความภาคภูมิใจและสืบทอดในภูมิปัญญา ท้องถิ่นของตน โดยเฉพาะการพัฒนาหรือการสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียน หรือสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้าน การพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการ พัฒนาหน่วยงาน โดยการส่งเสริมให้บุคลากรมี ความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เช่นเดียวกับบงกชสร สว่างโคก (2553: 44) ที่ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของ บุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขต อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมมีการ ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและการ สนับสนุนจากชุมชน และด้านอาคารสถานที่สิ่ง แวดล้อมและความปลอดภัย มีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับปานกลาง

เช่นเดียวกับ กิตติ กรทอง (2553: 51) ที่ ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนิน การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัด

สมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ขณะที่ การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กและคุณภาพเด็กอยู่ในระดับดี อีกทั้งยังเป็นไปในแนวทางเดียวกับ ดาวเหนือ แดนดงยิ่ง และมะลิวัลย์ น้อยบัวทิพย์ (2559: 27) ที่ศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน จากทุกภาคส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน จากทุกภาคส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ขณะที่ ธนเสฏฐ์ สุภามาต (2557: 50) ซึ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนลำนนาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านปากอ้อย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มคนในการบริหารจัดการสถานศึกษา กลุ่มประชาชนและผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วม โดยอ้อมในการสนับสนุน ส่งเสริม และร่วมปฏิบัติ ให้งานหรือโครงการของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ พงษ์ไทย อัยวรรณ (2558: 154) ที่ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

สรุปได้ว่า อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ มีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยตาม

มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ แต่อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่จะต้องมีการพัฒนาในประเด็นการมีส่วนร่วมของครูผู้ดูแลหรือครูพี่เลี้ยงในการตัดสินใจพัฒนาตนเอง ผู้ปกครองต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม รวมทั้งส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเด็กให้กับผู้ปกครอง ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่อีกด้วย

## สรุป

อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ เป็นสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนที่มีการขออนุญาตอย่างถูกต้อง มีการปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติในภาพรวมในระดับดี ทั้งในด้านสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย แต่อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่มีครูผู้ดูแลหรือครูพี่เลี้ยงในปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลเด็ก และการพัฒนาความรู้ให้แก่หัวหน้าศูนย์ครูหรือผู้ดูแลเด็กหรือครูพี่เลี้ยงทุกคน ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ ดังนั้นสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา จึงควรติดตามกำกับให้อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติอย่างเคร่งครัด

ขณะเดียวกันอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้ดูแลหรือครูพี่เลี้ยงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนาตนเองในการอบรม เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการดูแลเด็กให้ดียิ่งขึ้น และผู้ปกครองเด็กควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม รวมทั้งส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเด็กให้กับผู้ปกครอง ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายภายในชุมชน โดยนัยนี้ย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ได้พัฒนาตนเองเป็นแหล่งความรู้ด้านเด็กสำหรับชุมชน อันจะเป็นการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ในระยะยาว

## ข้อเสนอแนะ

**ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้** อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการบุคลากร โดยการปรับอัตราส่วนครูผู้ดูแลเด็ก/ครูพี่เลี้ยงของศูนย์ฯ ต่อจำนวนเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมให้เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก และควรมีการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม โดยอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเด็กให้กับผู้ปกครอง และให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุม รวมทั้งพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งความรู้หรือบริการชุมชนในเรื่องการพัฒนาเด็กให้กับชุมชน และมีการจัดการกิจกรรมตามเทศกาลต่าง ๆ โดยให้ชุมชนและภาคีที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลาควร

ติดตามกำกับให้อุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติอย่างเคร่งครัด ทั้งด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และด้านคุณภาพเด็ก และหามาตรการในการกำกับหรือหนุนเสริมอื่น ๆ โดยเฉพาะการไม่ต่อใบอนุญาตศูนย์เด็กเล็กให้ หากอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติได้ อันจักนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการอุ๋นไอรักเนอสเซอรี่ให้ดียิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการนำมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติไปใช้ในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนอื่น ๆ ของจังหวัดสงขลาต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายยิ่งขึ้น

## เอกสารอ้างอิง

- กิตติ กรทอง. (2553). “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ”. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. 4(1): 51.
- จินตนา กุลากุล. (2559). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*. 4(3): 340.
- ดาวเหนือ แดนดงยิ่ง และมะลิวัลย์ น้อยบัวทิพย์. (2559). แนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 35(5): 23-32.
- ชนเสฏฐ์ สุภาภาศ. (2557). การมีส่วนร่วมของชุมชนลำนานาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านป่าก่อ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม)*. 35(1): 50.
- ณภัทร รัตนเดชาพิทักษ์. (2552). ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ (การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- พงษ์ลัดดา จันท์เอียด. (2555). ความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการจัดการบริการสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พงษ์ไทย อัยวรรณ. (2558). สภาพและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์*. 2(2) : 154.
- แพรว สมบัติใหม่. (2553). เจตคติและการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลเด็กของผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดลำพูน (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาสุขภาพจิต: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภัสสร สว่างโคก. (2553). การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 4(1): 44.
- มนัสนันท์ อินทร์ดีสืบ. (2557). องค์ประกอบในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการนำเด็กเข้ารับการดูแลในสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนในเขตอำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- มัญชุมาศ จักรสิรินนท์. (2551). ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อบรรยากาศสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชนของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5 (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). สาขาการจัดการทั่วไป: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วิลาภรณ์ กองการ. (2556). แนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่ายุ. *วารสารการเมืองการปกครอง*. 3(2): 27.

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา. (2559). *ทะเบียนสถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน จังหวัดสงขลา*. สงขลา: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- อ้อยทิพย์ สุทธิสาร. (2553). *อุปสงค์ต่อสถานรับเลี้ยงเด็กในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี* (สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาเศรษฐศาสตร์การจัดการ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญมณี โชติสุวรรณ. (2550). *ผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดจันทบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.